

วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ

JOURNAL OF NURSING AND HEALTH CARE

ที่ปรึกษา นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เจ้าของ สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร. สมจิต แดนสีแก้ว คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บรรณาธิการผู้ช่วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา รวยสูงเนิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดลวิวัฒน์ แสนโสม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุฬารัตน์ ตั้งภักดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล สิงห์ดัง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรีย์ ธรรมิกบวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วราทิพย์ แก่นการ
รองศาสตราจารย์ ดร. นพวรรณ เปี้ยเชื้อ
อาจารย์ ดร. กุสุมาลี โพธิ์ปัสสา
รองศาสตราจารย์ ดร. วรณชนก จันทชุม
รองศาสตราจารย์ ดร. วรณณี เตียววิเศษ
รองศาสตราจารย์ ดร. หนงุช บุญยัง
รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทราภรณ์ พุงปันคำ
รองศาสตราจารย์ วิจิตรา เสนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จารุวรรณ ก้าวหน้าไกล
อาจารย์ ดร. รัตน์ดาวรรณ คลังกลาง
รองศาสตราจารย์ ดร. ศิราณี อินทรหนองไผ่
รองศาสตราจารย์ ดร. จันทรีทรา เจียรณัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิสมัย วัฒนสิทธิ์
อาจารย์ ดร. ทิพรรัตน์ อุตุเมืองเพี้ย

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

ฝ่ายจัดการ

อาจารย์ ดร. นุสรุา ประเสริฐศรี
อาจารย์นพนันท์ ชัยภูมิ
นางรานี แสงจันทร์นวล
อาจารย์ปราณี แสตคง
อาจารย์เบญจพร จิตินุญานวิโรจน์
นางสาวภาณุมาศ ชาญสุรีย์
นางสาวชุตินันท์ ไก่ฟ้า

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
สมาคมนursesแห่งประเทศไทย
สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
<http://www.tci-thaijo.org/index.php/jnat-ned>
Email: jnatned@gmail.com โทร. 080-8952065

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการพยาบาลและความรู้จากศาสตร์อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพพยาบาล
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ
3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพพยาบาลในการเผยแพร่ความรู้จากประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้านำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่
4. เพื่อเป็นสื่อกลางการติดต่อสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของพยาบาลทั้งในประเทศไทย และสากล

ขอเขียนหรือบทความใด ๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพฉบับนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียนกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีข้อผูกพันประการใด ๆ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รศ.ดร. อัมพรพรรณ ธีรานุตร
2. รศ.ดร. วลัยพร นันทศุภวัฒน์
3. รศ.ดร. สุปรีดา มั่นคง
4. ดร. อัจฉรา อ่วมเครือ
5. ผศ.ดร. สมลักษณ์ เทพสุรียนนท์
6. รศ.ดร. สมพร รุ่งเรืองกลกิจ
7. ผศ.ดร. วิลาวัลย์ ชมนิรัตน์
8. ผศ.ดร. หทัยชนก บัวเจริญ
9. ผศ.ดร. อภิญญา วงศ์พิริโยธา
10. ผศ.ดร. มนพร ซาติขานี
11. ผศ.ดร. ทิพมาส ชิดวงษ์
12. รศ.ดร. สุภาพ อาวีเอื้อ
13. ผศ.ดร. อัจฉริยา วงษ์อินทร์จันทร์
14. ดร. ดาราวรรณ ร่องเมือง
15. ผศ.ดร. วารี กังใจ
16. อ.ดร. พิชญ์ประอร ยังเจริญ
17. รศ.ดร. ยุพา จิวพัฒนกุล
18. รศ.ดร. ปิยะธิดา นาคะเกษียร
19. รศ.ดร. จอนพะจง เพ็งจาด
20. ผศ.ดร. รัชนี นามจันทร์
21. รศ.ดร. พูลสุข ศิริพูล
22. ผศ.ดร. นรลักษณ์ เอื้อกิจ
23. ศ.ดร. วาทีนี สุขมาก
24. อ.ดร. ศรีนรัตน์ จันทร์พิมพ์
25. ผศ.ดร. จินห์จุฑา ชัยเสนา ตาลลาส

สารบัญ

บทบรรณาธิการ		5
บทความวิชาการ		
❖ บทบาทพยาบาลเวชปฏิบัติในการจ่ายยาสมุนไพรเพื่อรักษาโรคเบื้องต้น: ประยุกต์ใช้กระบวนการพยาบาล	อนงค์นาก แก้วประสงค์	6
รายงานวิจัย		
❖ ผลของโปรแกรมการจัดการรายกรณีและการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง	หลังพร อุตศาสตร์ วราทิพย์ แก่นการ ศิริรัตน์ อนุตระกูลชัย	13
❖ ประสิทธิภาพการสอนโดยใช้สื่อประสมในผู้ป่วยที่สวนล้างกระเพาะปัสสาวะอย่างต่อเนื่อง หอผู้ป่วยศัลยกรรมระบบปัสสาวะ โรงพยาบาลอุดรธานี	ยุคลธร ทองตระกูล อมรรัตน์ อัศวเศรษฐสกุล	22
❖ ผลของการประยุกต์ใช้แนวคิดการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม ร่วมกับการดูแลอย่างเอื้ออาทรต่อภาวะซึมเศร้าและพฤติกรรมการชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะที่ 3-4	อินทนิล เชื้อบุญชัย จริยา กฤติยวรรณ วราทิพย์ แก่นการ	29
❖ สถานะและศักยภาพการจัดการตนเองของชุมชนในการดูแลผู้สูงอายุ	รัตน์ดาวรรณ คลังกลาง ปราณี แสตคง เบญจพร จิตติญาณวิโรจน์ อรุณณี ใจเที่ยง	39
❖ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และการรับรู้สมรรถนะของพยาบาลต่อการส่งเสริมการทำหนังสือแสดงเจตนาล่วงหน้าในวาระสุดท้ายของผู้ป่วย	นวลปราง เข็มหนู ธีราภรณ์ จันทร์ดา นพวรรณ พินิจจรเดช	49
❖ การสนับสนุนการจัดการตนเองร่วมกับการใช้กลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนในเด็กวัยรุ่นที่มีภาวะน้ำหนักเกินเพื่อป้องกันโรคไตเรื้อรัง: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุรินทร์	สุมาลี ธาใจ วราทิพย์ แก่นการ ศิริรัตน์ อนุตระกูลชัย	58
❖ บทบาทการดูแลกลุ่มผู้สูงอายุของพยาบาลในหน่วยบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	นัตตา คำนิยม จารุณี สรภพ	68
❖ ผลของการให้ความรู้และการสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรม การป้องกันการเกิดแผลที่เท้าและระดับน้ำตาลสะสมในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาฝาย จังหวัดชัยภูมิ	อณัญญา ลาลูน ไพฑูรย์ วุฒิสัย พรภักธา แสนเหลา	77
❖ การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันชนิดคลื่น เอส ที ไม่ยกสูง โรงพยาบาลเลย	ฉัตรพร หัตถกรรม วนิตา เคนทองดี พรวิณัส โสภณทัต	87
❖ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจที่มารับบริการโรงพยาบาลแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ	ทรัพย์ทวี หิรัญเกิด อณัญญา ลาลูน ธรณินทร์ คุณนแวณ	97
❖ การบำบัดฟื้นฟูผู้ใช้สารเสพติดโดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง: กรณีศึกษาชุมชนแห่งหนึ่งจังหวัดขอนแก่น	ศรีสุดา ลุนพุมิ นารีรัตน์ หาญกล้า	107

สารบัญ

❖ ผลของโปรแกรมสุขภาพตามแนวคิดเบนคูราโดยใช้เกมมิฟิเคชันต่อการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการดูแลสุขภาพของเด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมีย	สุรีมาศ วงษ์หนองแล้ง ชลิตา ธนัฐธีรกุล อัจฉริยา วงษ์อินทร์จันทร์	117
❖ การพัฒนารูปแบบการดูแลต่อเนื่องในผู้ป่วยที่ต้องดูแลเป็นพิเศษเขตอำเภอเมืองเลย	ฐิตารีย์ ธนสิริกาญจน์ พิชัย บุญมาศรี ระพีพรรณ นันทะนา	127
❖ อื่น ๆ		
❖ คำแนะนำสำหรับผู้เขียน		
❖ ไขความสงสัย		
❖ อัตราค่าโฆษณา		
❖ ใบสมัครสมาชิกวารสาร		
❖ โฆษณา		

บรรณาธิการ

สวัสดิ์ละ พบกัณครั้งแรกของฉบับที่ 2 ปี พ.ศ. 2564 นะคะ ซึ่งเป็นปีที่ 7 ที่สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้เปลี่ยนชื่อวารสารเป็น “วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care)” จากเดิมชื่อ “วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Journal of Nurses’ Association of Thailand North-Eastern Division)” ซึ่งเป็นวารสารทางการพยาบาล ราย 3 เดือน นำเผยแพร่แก่สมาชิกพยาบาลต่อเนื่องมาเป็นเวลา 38 ปีนี้ จากปี พ.ศ. 2526 จนถึงปัจจุบัน

วารสารฉบับนี้มีผลงานตีพิมพ์มาฝากพี่น้องพยาบาลให้ร่วมภูมิใจในความเก่งของพยาบาลจากทั่วประเทศที่ได้พัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาลเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาล ระบบบริการพยาบาล ผลลัพธ์ทางการพยาบาล รวมถึงพัฒนาการศึกษาพยาบาล บทความวิชาการที่นำมาเผยแพร่ในฉบับนี้จำนวน 1 เรื่องและรายงานวิจัย 14 เรื่อง ประกอบด้วยสาระสำคัญด้านการพัฒนาระบบบริการพยาบาล ผู้สูงอายุ วัยรุ่น ผู้ป่วยระยะวิกฤติ โรคหลอดเลือดหัวใจ โรคไตเรื้อรัง ไตเสื่อม โรคเบาหวาน ระบบประสาท สารเสพติด การสร้างเสริมสุขภาพ ตลอดจนการพัฒนาการศึกษาพยาบาล จึงถือเป็นยุคแห่งการพัฒนาที่ ทำทหายกรเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของพยาบาลไทยอย่างกล้าหาญและมุ่งมั่น ซึ่งทั้ง 15 เรื่อง ล้วนมีความน่าสนใจสามารถนำไปใช้ต่อยอดการพัฒนาบริการพยาบาลต่อไปได้

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความภูมิใจในความสามารถของพี่น้องพยาบาลที่มุ่งมั่นในการพัฒนาสุขภาพประชาชน เป็นแรงจูงใจในการพัฒนาวิชาชีพ และพัฒนาสังคมจึงขอเรียนเชิญพี่น้องพยาบาลทุกท่านร่วมเป็นเจ้าของวารสารโดยการสมัครเป็นสมาชิก ร่วมส่งบทความมาเผยแพร่ ติดตามอ่านวารสาร ช่วยกันอ้างอิงวารสารของเรามากขึ้น และนำองค์ความรู้ไปพัฒนาต่อเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของวิชาชีพต่อไป

ขอขอบคุณกองบรรณาธิการทุกท่านที่ทำงานอย่างเข้มแข็ง ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้ต้นฉบับจนเกิดความสมบูรณ์ และขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่อนุเคราะห์ให้สถานที่ตั้งสำนักงานสมาคมพยาบาลฯ ในการดำเนินงานวารสาร

รศ.ดร. สมจิต แดนสีแก้ว

บรรณาธิการ

